

Chinese Philosophy

ปรัชญาจีน

พระมหาสุรเพชร วชิรญาโน (เมืองสุวรรณ)

1

วิทยาลัยสงฆ์นครพนม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Nakhon Phanom Buddhist College

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ปรัชญาจีน

เติ้ง เสี่ยวผิง (Deng Xiaoping)

"ไม่ว่าแมวขาวหรือแมวดำ ขอเพียงจับหนูได้ก็คือแมวที่ดี"

"It doesn't matter whether a cat is white or black; as long as it catches mice, it is a good cat. "

"It doesn't matter whether the cat is black or white, as long as it catches mice."

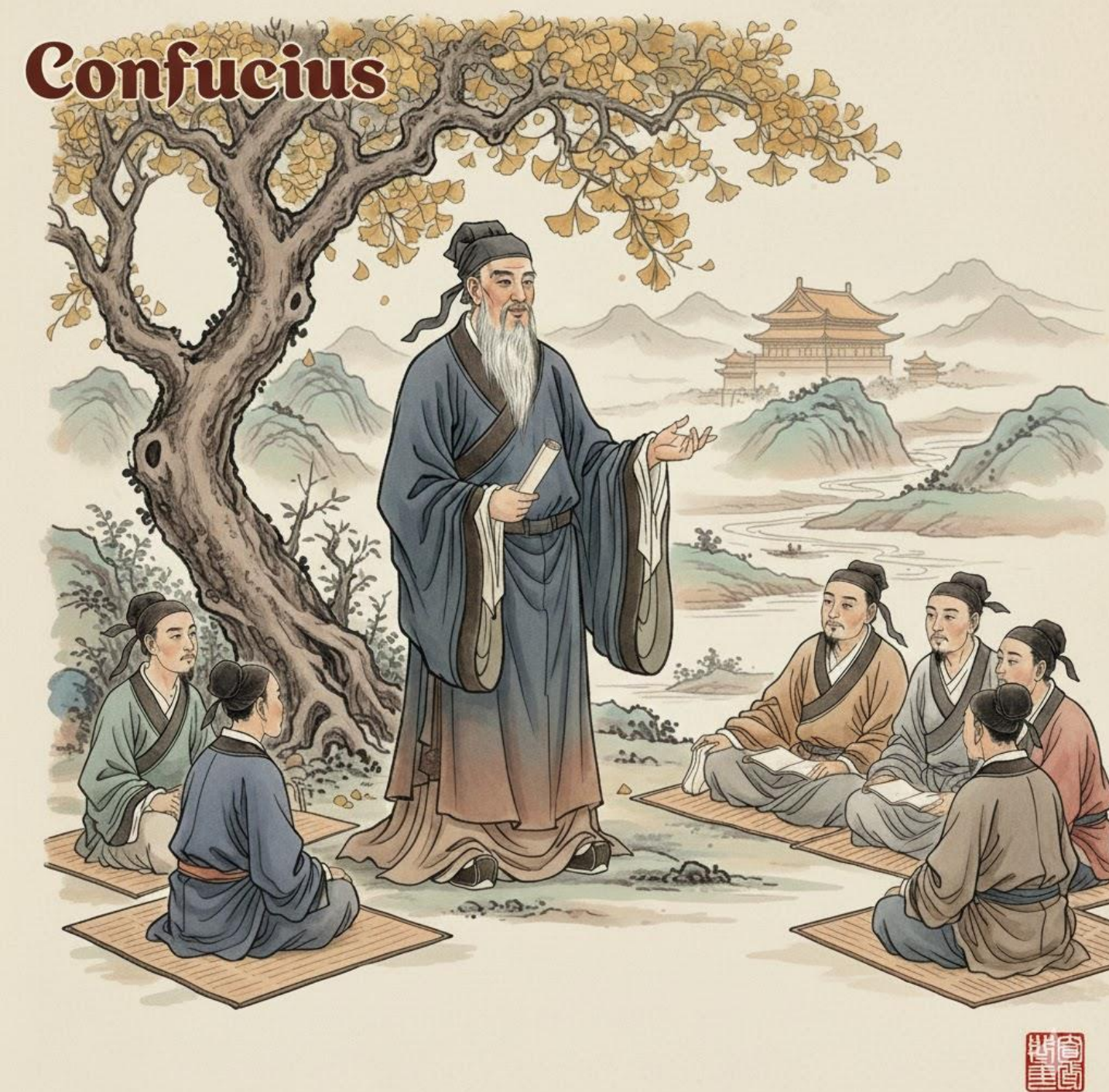

วลีนี้สื่อความหมายว่า ผลลัพธ์มีความสำคัญมากกว่าวิธีการหรืออุดมการณ์

“在不傳稟是黑貓白貓，
能抓老鼠就號好貓”

It doesn't matter whether the cat black and white,
te alng it catches mice.

Confucius

ขงจื้อ

Confucius

(คัณฟิว'เชิส) น. ขงจื้อ

(5-6ศตวรรษก่อนคริสต์ศักราช)

"จงยกย่องคนสุจริต ห่างไกลคนทุจริต ประชาชนเขาก็นิยมรักใคร่เอง หากยกย่องคนทุจริต ไม่นำพาต่อคนสุจริต ประชาชนก็หมดนิยมรักใคร่"

“ Respect the honest and shun the dishonest, and the people will naturally admire and love you. If you respect the dishonest and pay no heed to the honest, the people will lose their admiration and affection. ”

"This is a profound statement often attributed to the philosophy of Confucius, highlighting the importance of moral leadership.

"Respect" อ่านว่า รีสเปกต์

Shun (ชั่น) vt. หนี, หลบหลีก, หลีกเลียง

Heed (ฮีด) v., n. (การ) สนใจ, เอาใจใส่, สังเกต

禱人者人憎之， 賜人者人愛之

"Respect the honest and shun the dishonest, and the people will admire and love you; if you respect the dishonest and pay no heed to the people, they lose admiration and affection."

“ หยิน หยาง ”

“Yin and Yang”

It is usually written as: "Yin-Yang“ This term refers to the central concept in Chinese philosophy, where two opposite and complementary forces describe how things interconnect in the natural world.

Complementary สอดคล้อง, เข้ากันได้, สัมพันธ์กัน/ทำให้สมบูรณ์, ทำให้ครบ

鴻 湯

Yin and Yang

The term refers in the central concept in Chinese philosophy,
where two opposite and complimentary forces
describe how things interreact in the natural world.

"นักศึกษาสมัยก่อน ศึกษาเพื่อให้ตนมีความสำเร็จในการศึกษา
นักศึกษาสมัยนี้ ศึกษาเพื่อให้คนอื่นรู้ว่า ตนเองมีการศึกษา"

"In the past, students studied for their own academic success. Nowadays, students study so that others may know they are educated."

This quote highlights a perceived shift in motivation for learning, from internal achievement to external validation.

"perceived shift" :การรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลง, การเปลี่ยนแปลงที่รับรู้ได้ การเลื่อน/การขยับที่ถูกรับรู้โดยทั่วไปจะหมายถึง "การรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลง" หรือ "การเปลี่ยนแปลงที่ถูกรับรู้"

Validation (n) การให้เหตุผล

"In the past, students studied for timeless success. Nowadays, others may know they are educated."
This journey, achieving, from internal to external validation."

"รู้ก็ให้บอกว่ารู้ ไม่รู้ก็ให้บอกว่าไม่รู้ จึงเป็นคนฉลาด"

“To know when you know, and to know when you don't know, that is wisdom.” This is a famous quote often attributed to Confucius. A more literal but less idiomatic translation might be: "If you know, say you know; if you don't know, say you don't know. Only then are you an intelligent person. "The first version, using the word wisdom (ฉลาด/ปัญญา), captures the philosophical depth of the original Chinese thought.

Attributed to

She attributed her success to hard work. (เธออ้างว่าความสำเร็จของเธอเป็นผลมาจากการทำงานหนัก)

“ ลิขิตฟ้า หรือจะสู้มานะตน ”

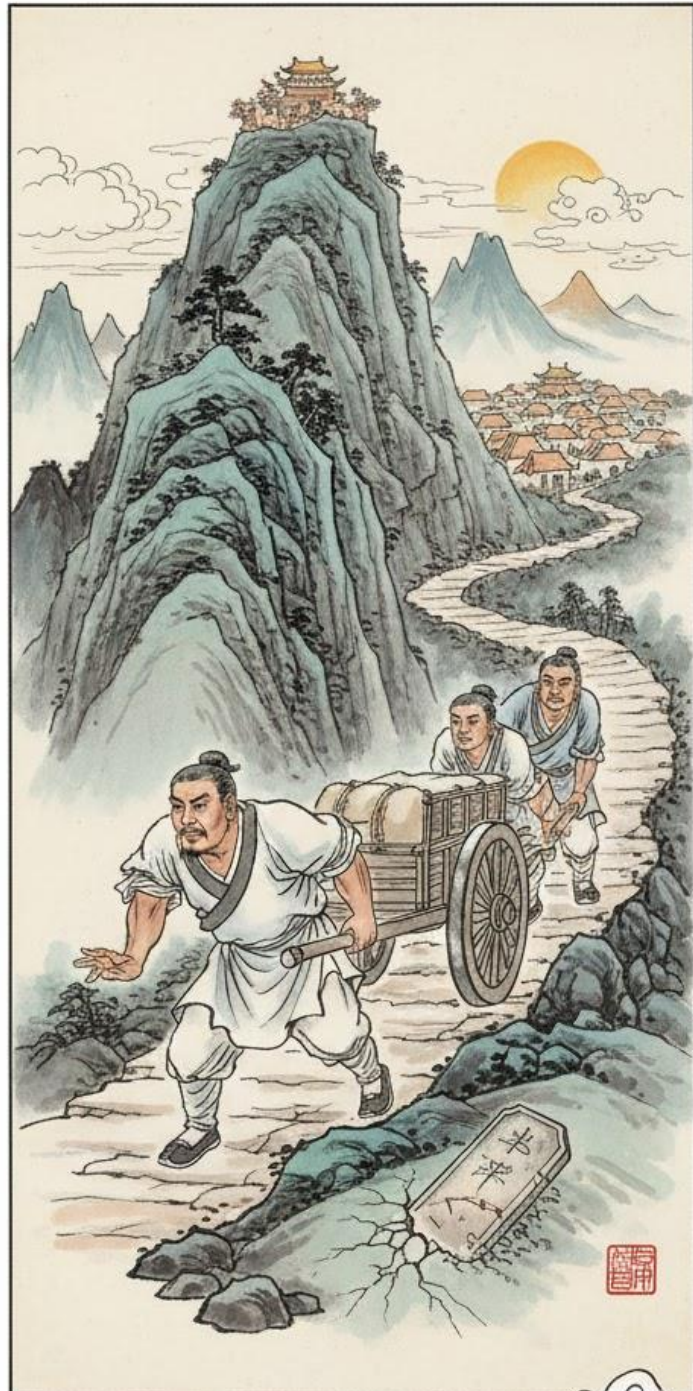
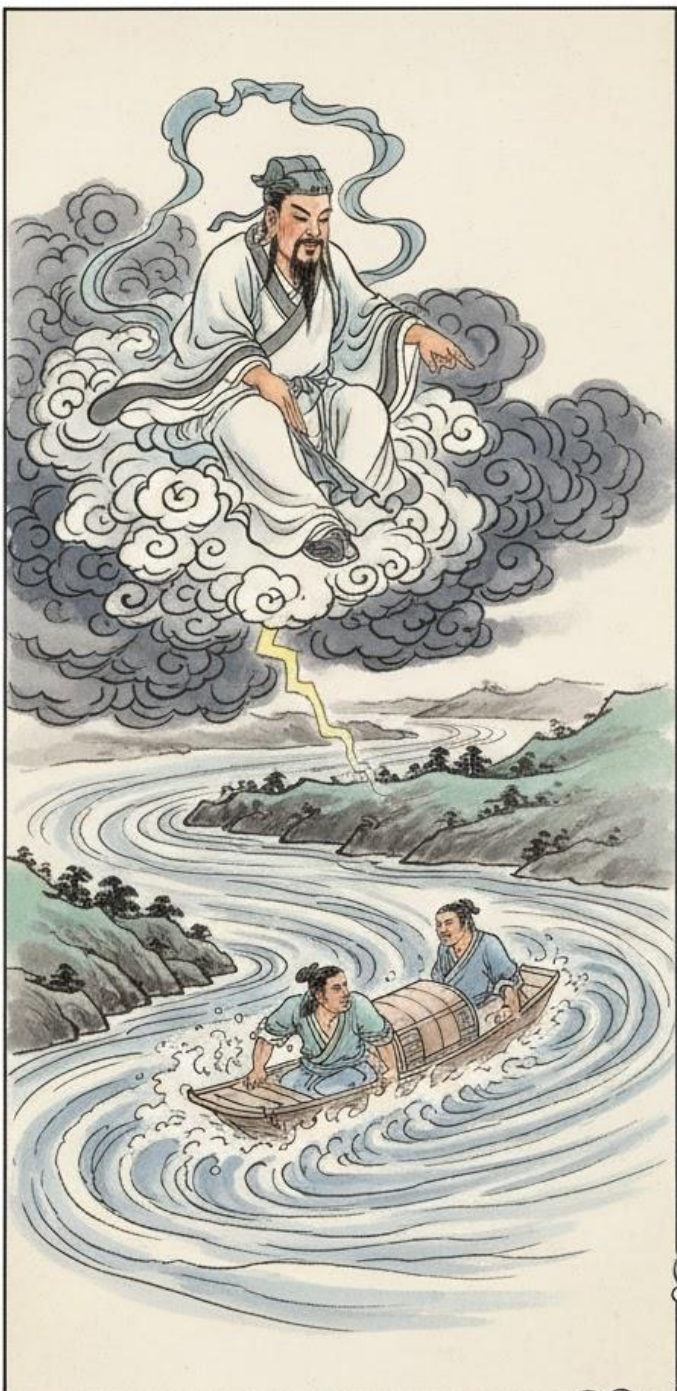
"Is destiny (or fate) stronger than one's own perseverance?"

This Thai saying is often used rhetorically to express the belief that perseverance and self-effort (มานะตน) can overcome fate (ลิขิตฟ้า). A more concise and idiomatic English equivalent, capturing the sentiment that effort trumps destiny, would be: "Effort conquers fate. "Man proposes, God disposes, but man's effort can challenge destiny." (A longer, explanatory version)"Can fate truly overcome one's own tenacity?"

Destiny (เดส'ทินี่) n. โชคชะตา, โศกชะตา,เคราะห์กรรม, พรหมลิขิต

โชคชะตา (หรือพรหมลิขิต) แข็งแกร่งกว่าความพากเพียรของตัวเองหรือไม่?

Tenacity (ทะแนส'ซิที) n. ความดื้อรั้น, ความดื้อดึง, การยืนหยัด, การถือทิฐิ, ความเหนียว, ความเหนียวเหนอะ,

“ให้ฉันเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลปศุสัตว์ ฉันก็ต้องเลี้ยงดูสัตว์ให้อ้วนพีสมบูรณ์ ให้ฉันเป็นเจ้าหน้าที่บัญชี ฉันก็ต้องตรวจตราบัญชีมิให้พลาด”

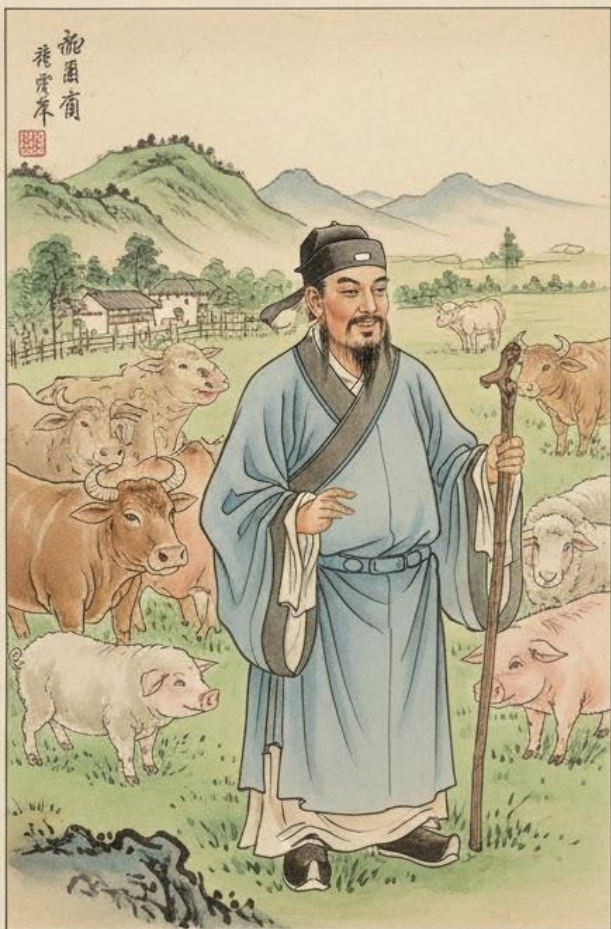
"If I were appointed as an official overseeing livestock, my duty would be to ensure the animals are well-fed and robust. If I were appointed as an accountant, my duty would be to scrutinize the accounts and ensure there are no errors. "This quote emphasizes the principle of diligence and fulfilling one's professional responsibilities with precision, regardless of the role.

Livestock (ไลว'สต็อก) n. ปศุสัตว์

Robust (โรบัส'ท, โร'บัสท) adj. แข็งแรง, เข้มแข็ง, มีกำลังมาก, กำยำ

Precision (พรีซี'สชัน) n. ความแม่นยำ, ความแน่นอน, ความเที่ยงตรง, ความถูกต้อง

Regardless (รีการ์ด'ลิส) adj., adv. ไม่ระมัดระวัง, ไม่คำนึงถึง, ไม่เอาใจใส่, ไม่สนใจ

“ สิ่งที่ท่านค้นคว้านั้น กว่าครึ่งหนึ่งเป็นเรื่องราวของคนโบราณ ซึ่งคนเหล่านั้นก็ล้วนแต่ตายจากไปนานกาลแล้ว แม้แต่กระดูกก็ผุกร่อนไปหมดไม่เหลือเหลือ คงทิ้งไว้แต่ถ้อยคำตกทอดลงมา ฉะนั้นจงอย่ายึดมั่นในถ้อยคำเหล่านั้นจนเกินไป ”

"More than half of what you study concerns the affairs of the ancients. These people have long been dead and gone, their very bones having decomposed and vanished. Only their words remain. Therefore, you should not cling too rigidly to those words. "This quote is a cautionary statement about the limitations of relying solely on historical texts and the importance of critical thinking, rather than absolute reverence for the past.

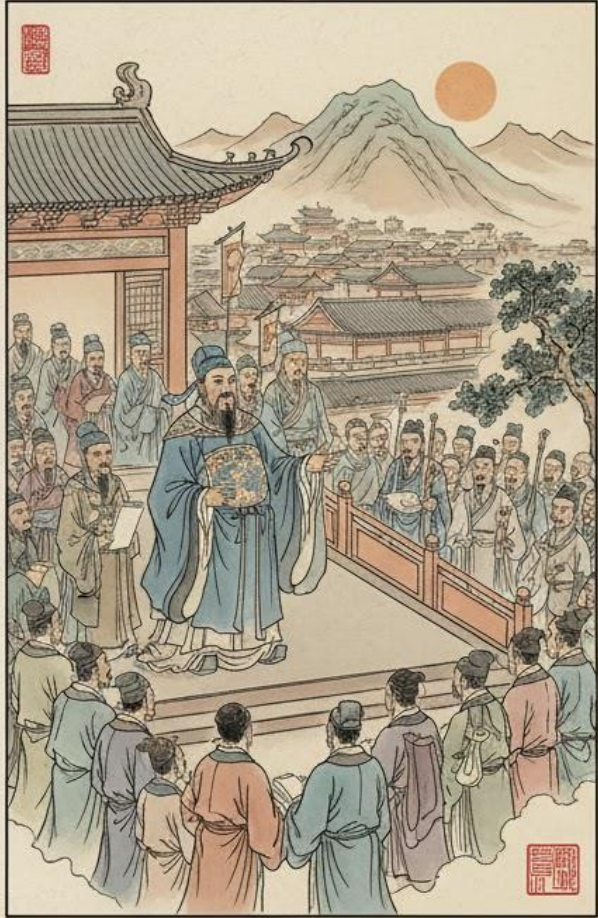
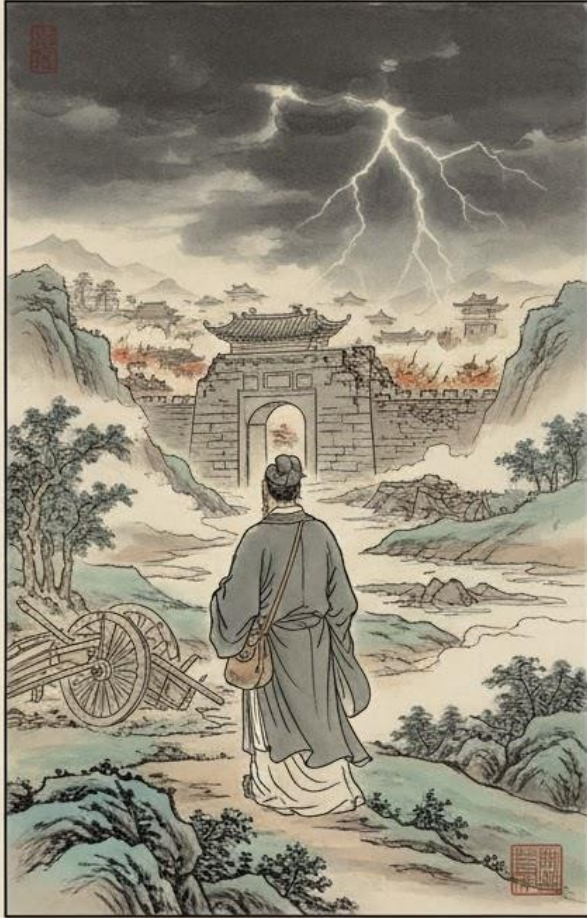

"ผู้ที่มีคุณธรรมความรู้ ถ้ามีชีวิตอยู่ในกาลอันสมควร ก็ควรหรรษาที่จะออกมาวิ่งเต้นแสดง
บทบาทของตน แต่ถ้ามีชีวิตอยู่ในกาลไม่เหมาะสม ก็ควรรักษาตนให้พ้นวิกฤตได้ ก็
เห็นสมควรแล้ว"

"A person of virtue and knowledge, if living in an opportune time, ought to
come forth and play their role. But if living in an unsuitable time, it is
proper and fitting for them to preserve themselves and steer clear of crisis.

"This quote reflects a pragmatic Confucian or Daoist wisdom, suggesting
that a wise person knows when to be actively involved in public affairs and
when to withdraw for self-preservation, based on the suitability of the
times.

Opportune (ออป'เพอทูน') adj. เหมาะสม, พอดี, ถูกกาลละ, ได้เวลา

"พ่อค้าที่เก่งในการค้า ย่อมไม่ต้องตั้งสินค้าของตนไว้หน้าร้าน บัณฑิตต้องมีชีวิตอยู่อย่างง่ายๆ บริสุทธิ์ ท่านควรละความทะนง สละความทะเยอทะยาน งดเว้นความยะโสและเลิกคิดฝืนเสียเถอะ สิ่งเหล่านี้มิได้เป็นคุณแก่ท่านเลย ในการบำเพ็ญกรณียกิจอย่าได้ยึดเอาอัตตาศักยตนเป็นใหญ่เกินไป"

"A merchant skilled in trade does not need to display all his wares in the storefront. The scholar must live a simple and pure life. You should abandon arrogance, forsake ambition, refrain from conceit, and cease your fanciful thinking—these things are of no benefit to you. In performing your duties, do not let your personal inclinations rule absolutely.

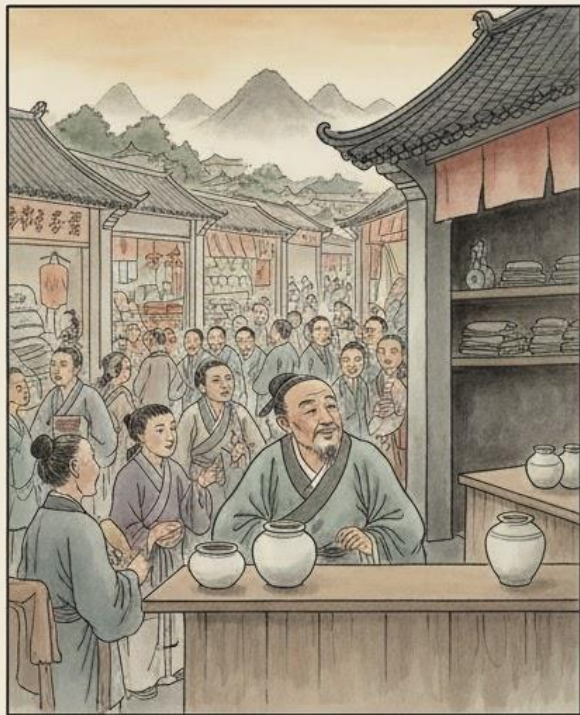
Forsake (ฟอร์เซค') vt. { forsook, forsaken, forsaking, forsakes } ทอดทิ้ง, ละทิ้ง, เลิก.

Inclinations (อินคละเน' เซิน) n. ความโน้มเอียง, ความโน้มน้าว, การเบี่ยงเบน, ผิวน้ำที่เอียงลาด,

"This passage, which strongly reflects the teachings of Lao Tzu (Taoism) or early Confucianism regarding the ideal conduct of a scholar (บัณฑิต - bandit), emphasizes: Skill vs. Show: True skill (like the merchant's) is subtle and speaks for itself. Virtue and Simplicity: The scholar must pursue purity and simplicity, rejecting materialistic and egotistical desires. Self-Restraint: The key to moral action is setting aside personal pride and desires (ทะนง, ทะเยอทะยาน, ยะโส, อหิยาศัยตน) in favor of one's duty.

Restraint (รีสเทรนท') n. การยับยั้ง, การหยุดยั้ง, การหักห้าม, การอดกลั้น, การกลั้น, การห้ามปราม, การดั่งบังเหียน, การห่วงเหนี่ยว, วิธีการยังยั้งดังกล่าว, การข่มใจ

A merchant skilled in trade do
not display all his wares in the
storefront.

The scholar must live
simple and pure life.

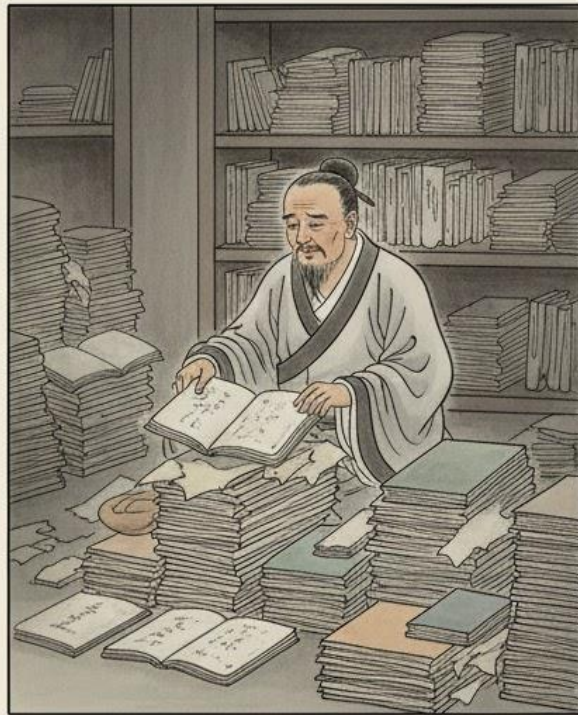
"บัณฑิตยอมไม่เป็นทุกข์ เพราะที่ไม่มีฐานะตำแหน่ง แต่เป็นทุกข์เพราะไม่มี
คุณธรรมวิชาในตัว"

“The scholar is not worried about lacking an official position, but is worried about lacking virtue and knowledge within himself.”

This quote is a cornerstone of Confucian philosophy, emphasizing that a truly noble person (บัณฑิต - bandit, often translated as 'scholar' or 'gentleman') values internal moral and intellectual development (คุณธรรมวิชา) far more than external status or official rank (ฐานะตำแหน่ง).

Cornerstone (คอร์'เนอส์โทน) n. ศิลาฤกษ์, เสาหลัก, พื้นฐาน, รากตึก, หินมุมตึก, สิ่งที่สำคัญ

Lacking an official position

Lacking viirtue and
knowledge.

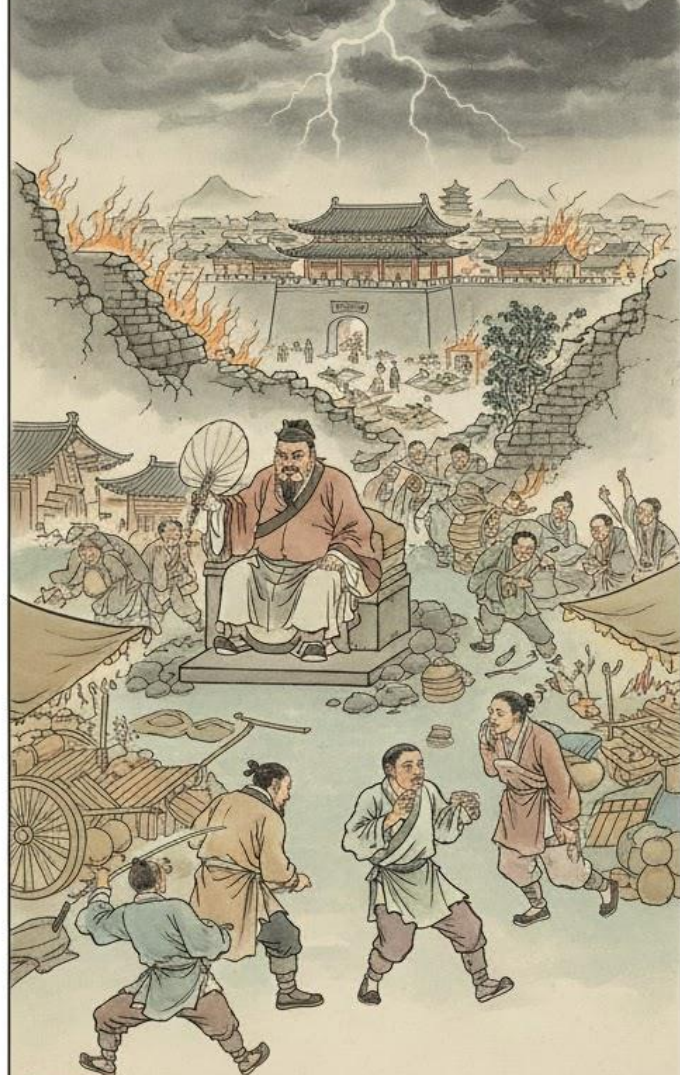
"จะปกครองรัฐให้ดีได้อย่างไร"

"How can one govern a state well?"

This is a classic question in political philosophy, often translated simply as: "How to govern well?" (A more concise phrasing) "How does one rule a country/state effectively?" The phrase often refers to the core challenges of political leadership and creating a stable, just, and prosperous society.

ปกครองรำ

ความลุ่มเนวาย

“ผู้ครองรัฐ จงทำหน้าที่ผู้ปกครองให้สมบูรณ์ ขุนนางจงทำหน้าที่ขุนนางให้สมบูรณ์ บิดาจงทำหน้าที่บิดาให้สมบูรณ์ บุตรจงทำหน้าที่ของบุตรให้สมบูรณ์”

"Let the ruler act as a true ruler, the minister as a true minister, the father as a true father, and the son as a true son." This is a very famous quote from the philosophy of Confucius, often summarized by the principle of the "Rectification of Names" (正名 - zhèng míng). Another common translation that uses more active verbs might be: "The ruler must fulfill his duties as ruler, the official his duties as official, the father his duties as father, and the son his duties as son."

Rectification (เร็คทีฟิเคชัน) n. การทำให้ถูกต้อง, การแก้ไข, การทำให้บริสุทธิ์โดยการกลั่นซ้ำ,

"จุดประสงค์ของฉันคือ ขอให้ใช้ชีวิตอยู่อย่างสงบในวัยชรา เพื่อนฝูงมีความนับถือฉัน ผู้เยาว์มีความระลึกถึงฉันเท่านั้น"

"My sole aim is to live a tranquil life in my old age, to be respected by my friends, and to be remembered by the younger generation."

This expresses a desire for a peaceful, respected, and legacy-driven end to life, which is a common theme in classical Asian philosophy.

"ไม่ใช่ว่าบัณฑิตจะไม่ต้องผจญภัย แต่บัณฑิตผจญภัยยอมไม่หวั่นไหว ผิดกับพาลชนเมื่อผจญภัย ย่อมอาจเปลี่ยนแปลงปฏิกิริยาของตนได้"

"It is not that the noble person (scholar) avoids danger, but when encountering danger, the noble person remains unshaken. Unlike the common person, who may change their conduct when facing peril."

Here are key translation choices: บัณฑิต (bandit): Translated as noble person or scholar/gentleman, referring to the morally and intellectually cultivated person.

Peril (n) ภัยอันตราย, See Also: ภัย, สิ่งที่เป็นอันตราย, Syn. Danger / /แพ้ว เหรีล/ /p' erəL/

ผจญภัย (phajonphai): Translated as danger or peril (in this philosophical context), rather than the modern meaning of 'adventure.

ไม่หวั่นไหว (mai wan wai): Translated as remains unshaken or unwavering. พาลชน (phanchon): Translated as common person or petty person, referring to those lacking moral fortitude.

ปฏิบัติ (patipatha): Translated as conduct or moral course of action.

This quote emphasizes that a person of high moral character maintains their principles steadfastly, even in the face of adversity.

Peril (n) ภัยอันตราย, See Also: ภัย, สิ่งที่เป็นอันตราย, Syn. Danger / peril/แพ้ เฮอร์ล/ /p' erəʊ/

Petty (เพท'ที) adj. เล็กน้อย, ใจแคบ, ต่ำช้า

Fortitude (ฟอร์'ทิทูด) n. ความอดทน, ความแข็งแกร่ง, ความทรหด, ความกล้าหาญ, Syn. Courage

Steadfast (สเทด'เฟิสท) adj. แน่วแน่, แน่นอน, มั่นคง, ไม่เปลี่ยนแปลง, มีศรัทธาแน่วแน่, ยึดมั่น

adversity

(แอดเวอ' ซิตี้) n. ความเคราะห์ร้าย, ภัยพิบัติ, Syn. misfortune, calamity

"ชาวนาที่ดีหมั่นเพียรในการไถหว่าน ก็ไม่แน่ว่าจะได้รับผลสมบูรณ์ทุกครั้ง ศิลปินผู้สามารถผลิตงานอันประณีตออกมา ก็ไม่แน่ว่าจะเป็นที่ต้องประสงค์ของปวงชนทุกคราว ผู้ที่มีอุดมคติสามารถยังอุดมคติให้ปรากฏเป็นความจริงได้ ก็ไม่แน่ว่าจะเป็นที่ต้อนรับของสังคมเสมอ บัดนี้เธอไม่สังวรในการปลูกฝังคุณธรรมในตัวให้สมบูรณ์ กลับมานึกขบใจผู้อื่นเขาว่า ทำไมไม่ต้อนรับตน อย่างนี้ความนึกคิดดังกล่าวไม่ต่ำไปหรือ"

"A good farmer diligently plows and sows, yet he is not guaranteed a perfect harvest every time. An artist capable of producing exquisite work is not assured that it will be desired by the public on every occasion. A person with an ideal who is capable of realizing that ideal is not guaranteed acceptance by society every time. Yet here you are, neglecting to diligently cultivate virtue within yourself, but instead wondering why others do not welcome you. Is such a way of thinking not beneath you?"

Beneath (บิณีร') adj., prep. ข้างใต้, ต่ำกว่า, ภายใต้, เลวกว่า, ไม่เหมาะ, ไม่สมควร, เสื่อมเสีย, เสียศักดิ์ศรี', Syn. below

This quote is a profound piece of advice that addresses:

The Uncertainty of External Reward: Even dedicated effort (farming, art, realizing ideals) does not guarantee external success or social acceptance.

The Priority of Internal Cultivation: The focus should be on building inner virtue and excellence (ปลูกฝังคุณธรรม) rather than worrying about external validation (ทำไมไม่ต้อนรับตน). A Moral Critique: The final question implies that seeking external acceptance before achieving internal moral completeness is a shallow or lowly way of thinking.

Shallow (แชลโล) adj. ตื้น, ตื้น ๆ , ไม่ลึก, ไม่ลึกซึ้ง, ผิวเผิน. n. ที่ตื้น, หาดตื้น, น้ำตื้น. vt., vi. ทำให้ตื้น, กลายเป็นตื้น.

"ทำอะไร คน สังคม ประเทศ และโลก จะมีความสุขและเจริญรุ่งเรือง"

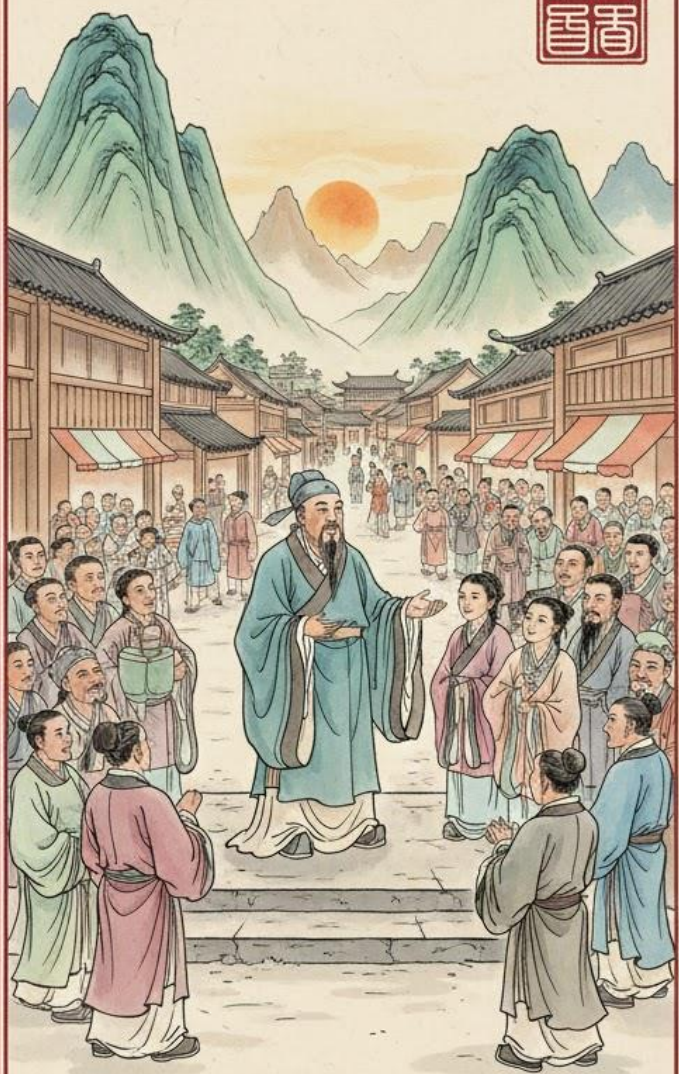
✿ "How can individuals, societies, nations, and the world achieve well-being and prosperity?"

🎯 "How can we ensure the well-being and prosperity of people, societies, countries, and the world?"

"How can people, society, countries, and the world attain happiness and flourishing?"

"What measures should be taken for the collective well-being and prosperity of humanity, societies, nations, and the planet?"

"How can individuals, societies, nations, and the world achieve well-being and prosperity?"

"ขงจื้อมุ่งสอนไปในทางปรัชญาการเมืองและจริยศาสตร์ของมนุษย์"

“ Confucius focused his teachings on political philosophy and human ethics. ”

“ Confucius's teachings were centered on political philosophy and human ethics.”

Emphasizing "aimed": "Confucius aimed his instruction toward political philosophy and human ethics."

"จะปฏิบัติต่อผีและเทพเจ้าอย่างไร"

"How should one treat ghosts and spirits?"

"How should one act towards ghosts and spirits?"

Using "deities" (more formal for gods): "How should one treat ghosts and deities?"

In the context of traditional or religious practices, "spirits" is often a good and inclusive translation for เทพเจ้า (gods/deities) and ผี (ghosts/ancestral spirits) when discussing how to interact with them.

Ancestral (แอนเซส' เทริล) adj. เกี่ยวกับบรรพบุรุษ, ตกทอด

"เรื่องของมนุษย์ด้วยกัน ยังไม่สามารถจกปฏิบัติให้ดีได้แล้ว ไฉนจักสามารถปฏิบัติต่อเทพเจ้าผีสงได้เล่า"

"If one is not yet able to properly attend to human affairs, how can one be expected to properly attend to the spirits and deities?"

This quote is famously attributed to Confucius, and the translation accurately captures the meaning that focusing on practical human ethics and responsibilities comes before matters of the supernatural.

Alternative options (More literal/different phrasing): Slightly more archaic/formal: "If you are unable to perform your duties well among men, how can you possibly serve the gods and spirits?"

Focusing on "fellow humans": "If we cannot yet deal properly with the affairs of our fellow human beings, how can we possibly deal with spirits and gods?"

Fellow (n) คำเรียกผู้ชายหรือเด็กชาย, See Also: พ่อหนุ่ม, ไอ้หนุ่ม, Syn. fella, guy, lad, laddie

Fellow (n) เพื่อน, See Also: เกล, สหาย, Syn. associate, companion, friend

"เมื่อตายแล้วจะเป็นอย่างไร" "ก็เรื่องเป็นๆยังไม่รู้ ไฉนจักไปรู้เรื่องตายได้"

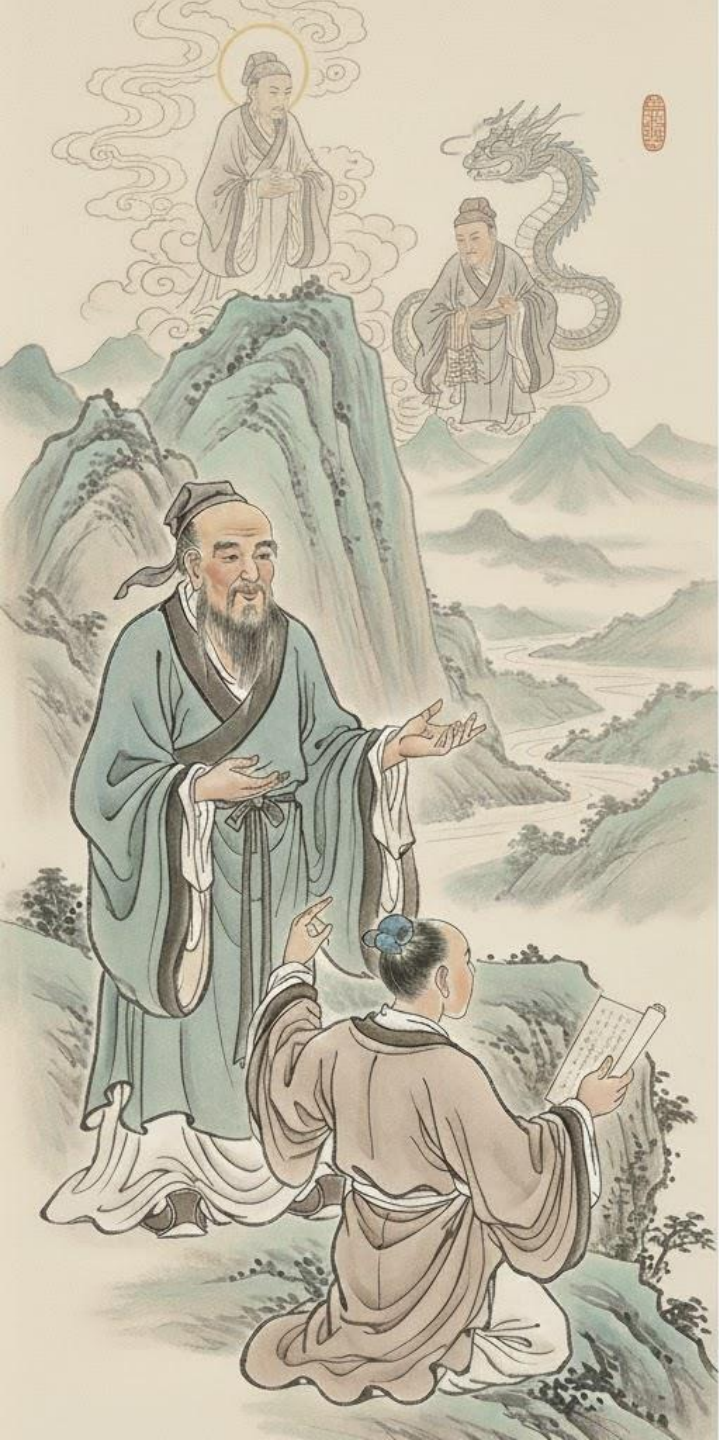
"What happens after death?" (เมื่อตายแล้วจะเป็นอย่างไร)"

Since you do not yet understand life, how can you understand death?" (ก็เรื่องเป็นๆยังไม่รู้ ไฉนจักไปรู้เรื่องตายได้)

Contextual Note This exchange is another famous quote attributed to Confucius, highlighting his pragmatic focus on the present world and human life before contemplating the afterlife.

เรื่องเป็นๆยังไม่รู้ "Since you do not yet understand life" (or the matters of the living).

ไฉนจักไปรู้เรื่องตายได้ "how can you understand death?" (or the matters of the dead).

"จงเคารพบูชาผีसागและเทพเจ้า แต่ควรอยู่ให้ห่างๆ"

"Respect the gods and spirits, but keep them at a distance."

Alternative options: More Literal: "Revere the spirits and deities, but keep your distance."

Focusing on Devotion: "Show reverence to the gods and spirits, yet maintain a respectful distance."

This is another well-known saying associated with Confucius, which is often translated in English as: "To give oneself earnestly to the duties due to men, and while respecting spiritual beings, to keep aloof from them, may be called wisdom." (However, the first translation provided is the most direct and concise match for your Thai phrase.)

Aloof (อะลูฟ) adj., adv. ห่าง, ห่างเหิน, ต่างหาก, ออกจาก, โดดเดี่ยว, เย็นชา, ไม่สนใจ.

"ความเจริญและความเสื่อม สุขหรือทุกข์ย่อมสำคัญอยู่ที่ตัวบุคคล จะอยู่ที่บัญชาของพระเจ้า หรือภัย ฟ้า อุบาท ดิน อันใด หามิได้"

"Prosperity and decline, happiness or suffering, depend entirely on the individual. They are not determined by the command of a deity or by any calamity, heavenly omen, or earthly disaster."

Key Breakdown:ความเจริญและความเสื่อม: Prosperity and decline (or flourishing and deterioration).

สุขหรือทุกข์: Happiness or suffering (or joy or sorrow).

ย่อมสำคัญอยู่ที่ตัวบุคคล: Depend entirely on the individual (or fundamentally reside within the person).

จะอยู่ที่บัญชาของพระเจ้า หรือภัย ฟ้า อุบาท ดิน อันใด หามิได้: Are not determined by the command of a deity (or God) or any calamity, heavenly omen, or earthly disaster.

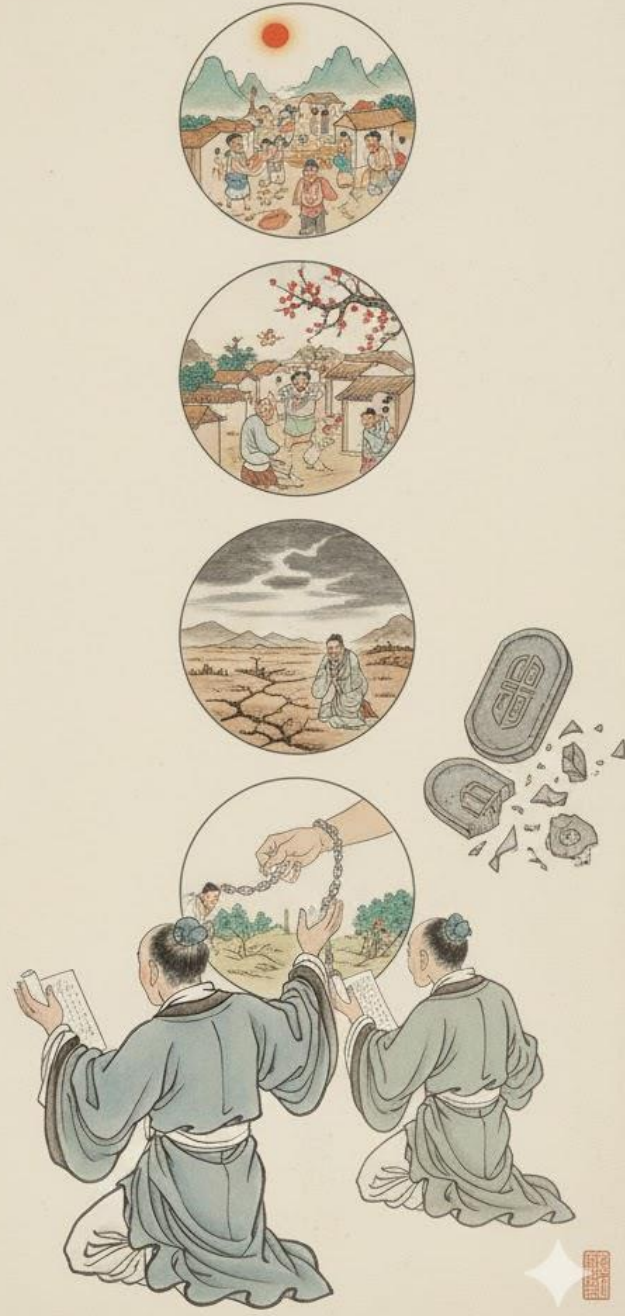
This translation captures the philosophical weight of personal responsibility and the rejection of external divine or natural forces as the ultimate determinant of one's fate, which aligns well with the previous quotes attributed to Confucius.

Calamity (คะแลม'มีที) n. ภัยพิบัติ, เคราะห์ร้าย, ความหายนะ, Syn. Disaste

Omen (โอ'เมน) n. ลาง, ลางสังหรณ์, ลางนิมิต vt. เป็นลาง, เป็นนิมิต, มีลางบอกเหตุ

Divine (ดี'ไว) เกี่ยวกับเทพเจ้า

determinant ดิเทอมิเนิน ปัจจัย. ตัวกำหนด

"สวรรค์มิได้พูดอะไรเลย แต่ฤดูทั้งสี่ก็หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนไป สิ่งทั้งปวงก็วิวัฒนาการเกิดขึ้น สวรรค์มิได้พูดอะไรเลย"

"Heaven does not speak, yet the four seasons rotate and change, and all things evolve and come into being. Heaven does not speak."

Alternative options: Focusing on Process: "Heaven says nothing, yet the four seasons run their course and all things are produced. Does Heaven speak?" (This is a common English rendition of the original quote, where the final phrase is often posed as a rhetorical question.) rhetorical (รีทอ'ริเคิล) adj. เกี่ยวกับ rhetoric /(adj) เชิงสำนวนโวหาร//

rendition (เรนดิช'เชิน) n. การกระทำ, การแปล, การถอดความ, การสละ, การแสดง, การให้, การทำรายงาน, Syn. version, interpretation

More Poetic: "The heavens speak not a word, yet the four seasons proceed and ten thousand things are created. The heavens speak not." This quote, also attributed to Confucius, highlights the power of silent, natural order (สวรรค์มิได้พูดอะไรเลย / Heaven does not speak) as a model for governing and morality.

"รู้ก็ให้บอกว่ารู้ ไม่รู้ก็ให้บอกไม่รู้ จึงเป็นคนฉลาด"

"To know when you know, and to acknowledge when you do not know, that is true knowledge." (This is a common, established translation of this quote.)

Alternative options: More Direct: "To say you know when you know, and to say you don't know when you don't know, this is wisdom. "Focusing on Honesty: "If you know something, say you know it; if you don't know it, say you don't. This is the mark of an intelligent person."

This is another famous saying of Confucius (also known as the Analects 2.17), and it emphasizes intellectual honesty as the foundation of true wisdom.

To know when
you know, and be
acchowldge when
not know, that tais
true knowledge.

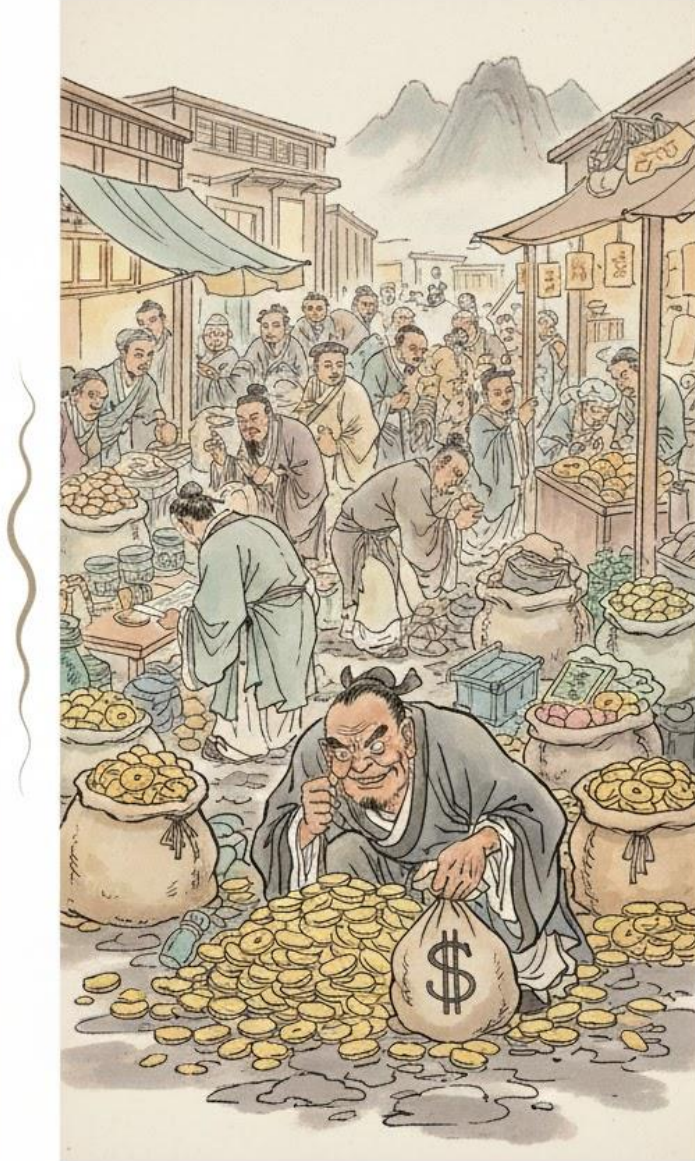
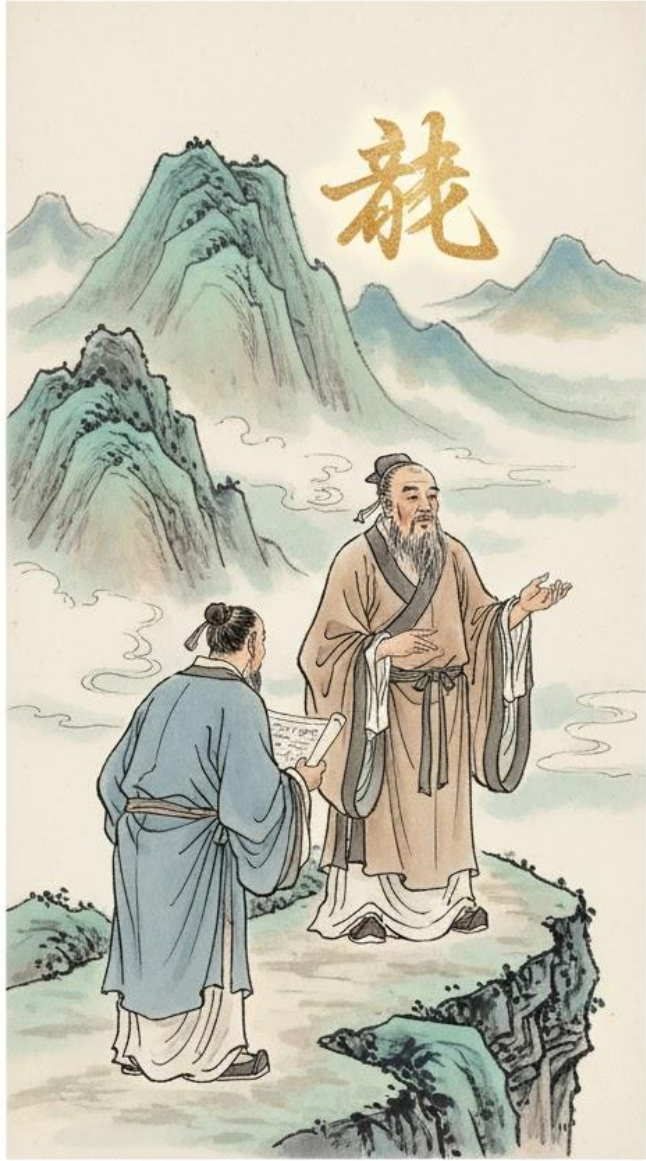

Confucius's Righteousness (義 / Yi) Original Text (Simplified):
ความชอบธรรมของขงจื้อ หมายถึง “สิ่งที่ควรจะเป็น หรือความเหมาะสม
ถูกต้องของเหตุการณ์” จัดเป็นความดีสูงสุด

Translation: Confucius's concept of Righteousness (Yi) means "that which ought to be, or the appropriateness and correctness of an event." It is considered the highest virtue.

Original Text (Simplified): การรู้ว่าตนเองควรจะทำสิ่งใด และการทำในสิ่งที่
ตนเองควรกระทำ คือ ความชอบธรรม

Translation: To know what one ought to do, and to act upon what one ought to do, is Righteousness.

บุคคลผู้มีปัญญา หรือ สุภาพบุรุษ จะปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนตามหลักแห่งความชอบธรรมนี้ ในขณะที่บุคคลผู้
ด้อยสติปัญญาจะกระทำทุกอย่างเพียงเพื่อผลกำไร

The intelligent person, or the superior man (Junzi), carries out his duties according to this principle of Righteousness, while the unintelligent person does everything merely for the sake of profit.

Original Text (Simplified): “ในการติดต่อกับโลกภายนอก ผู้ที่เป็นสุภาพบุรุษจะไม่คำนึงถึงความเป็นมิตรหรือศัตรู
แต่จะคำนึงถึงสิ่งที่เห็นว่า “ถูกต้อง” เท่านั้น” (ขงจื๊อ ๔.๑)

Translation: "In dealing with the world, the superior man does not consider friendship or enmity; he considers only what he sees to be 'right'." (Confucius, Analects 4.1)

Summary Translation (Combined): "Confucius's concept of Righteousness (Yi) means 'that which ought to be, or the appropriateness and correctness of an event,' and is considered the highest virtue. To know what one ought to do, and to act upon what one ought to do, is Righteousness. The superior man (Junzi) carries out his duties according to this principle, while the unintelligent person does everything merely for the sake of profit. 'In dealing with the world, the superior man does not consider friendship or enmity; he considers only what he sees to be right' (Confucius, Analects 4.1)."

ความชอบธรรม หมายถึง สิ่งที่ควรจะเป็น หรือความเหมาะสม ถูกต้องของ
เหตุการณ์ จัดเป็นความดีสูงสุด

การรู้ว่าตนเองควรจะทำสิ่งใด และการทำในสิ่งที่ตนเองควรกระทำ คือ ความชอบ
ธรรม

บุคคลผู้มีปัญญา หรือ สุภาพบุรุษ จะปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนตามหลักแห่ง
ความชอบธรรมนี้ ในขณะที่บุคคลผู้ด้อยสติปัญญาจะกระทำทุกอย่างเพียงเพื่อผล
กำไร

ในการติดต่อกับโลกภายนอก ผู้ที่เป็นสุภาพบุรุษจะไม่คำนึงถึงความเป็นมิตรหรือ
ศัตรู แต่จะคำนึงถึงสิ่งที่เห็นว่า “ถูกต้องเท่านั้น” (ขงจื๊อ ๔.๑)

Confucian Concepts of Humanity and Righteousness"“Humanity” (Ren) in the context of Confucius means “Loving Others.” Only those who genuinely love others can perfectly fulfill their duties in society. "Righteousness" (Yi) can only arise when an individual possesses “Humanity” (Ren). Love reflects the noble inner intention to act in a way that fosters goodness within society. Confucius sometimes defined Ren as Good Will, which signifies the intention to exhibit cooperative behavior among humans, based on the principle of reciprocal action, in order to achieve the highest mutual benefit.

Reciprocal (รีชีพ'ระเคิล) adj. ซึ่งกันและกัน, ต่างตอบแทนกัน n. สิ่งที่เป็นไปทั้งสองฝ่าย, การแลกเปลี่ยนกัน, หมูไปไก่อมา, จำนวนเลขที่กลับกัน

มนุษยธรรม หมายถึง การมีความรักในบุคคลอื่น (Loving Others)

ผู้มีความรักในบุคคลอื่นอย่างแท้จริงเท่านั้น จึงจะสามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนในสังคมได้อย่างสมบูรณ์

ความชอบธรรม จะเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อบุคคลมีมนุษยธรรม

ความรักสะท้อนให้เห็นถึงเจตนารมณ์ที่ดีงามภายในจิตใจที่ต้องการทำเพื่อให้เกิดความดีงามขึ้นภายในสังคม

เจตจำนงที่ดี (good will) หมายถึง เจตนารมณ์ที่จะแสดงพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของมนุษย์ ด้วยหลักการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน เพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สูงสุดร่วมกัน

"Humanity" means "Loving Others" "Only those who genuinely love others can perfectly fulfill their duties in society. "Righteousness" can only arise when an individual possesses "Humanity".

Love reflects the noble inner intention to act in a way that fosters goodness within society.

Good will means the intention to exhibit cooperative behavior among humans, based on the principle of reciprocal action, in order to achieve the highest mutual benefit.

“รักมนุษย” : "Loving Humanity" / "Love people""รู้จักมนุษย"
"Understanding People" / "Knowing People""ตั้งคนตรง ให้อยู่เหนือ
คนฉ้อฉล สามารถทำคนฉ้อฉลให้ตรงได้" Appoint the upright
(righteous) over the crooked (unscrupulous), and you can make
the crooked upright." (This is a common interpretation of a
Confucian saying related to governance.)

Unscrupulous (อันสครูปิวเลิส) adj. ไม่มีหลักการ, ไร้ธรรมะ, ไร้ยางอาย, ไม่ระมัดระวัง.

Crooked (ครุค'คิต) adj. งอ, คด, โค้ง, เบี้ยว, โกง, เอียง, หลั่งคร่อม, ทุจริต, ไม่ตรงไปตรงมา

1. เกี่ยวกับบัณฑิตผู้มีเหริน (Ren): "A scholar/gentleman (Junzi) with Ren would not destroy Ren for the sake of preserving his life, but would sacrifice his life to maintain Ren." (คำแปลนี้อ้างอิงถึงหลักปรัชญาของขงจื้อ ในลักษณะที่คล้ายกับประโยคที่ว่า: "The determined scholar and the man of virtue will not seek to live at the expense of injuring their virtue. They will even sacrifice their lives to complete their virtue.")

2. เกี่ยวกับคุณสมบัติที่ใกล้เคียงเหริน (Ren): "Strength, endurance, sincerity, and freedom from excessive talk (or plainness in speech)—these four qualities are close to Ren." (คำแปลนี้อ้างอิงถึงบทสนทนาในคัมภีร์ อนาเล็ค (Analects) ของขงจื้อ)

"Forget the pain, but do not forget the kindness/mercy.

"When this is attributed to Confucius, it is often rendered as:

"Forget injuries, never forget kindnesses.“

จงลืมความเจ็บปวด แต่อย่าลืมความเมตตา

Render (vt) ให้ความช่วยเหลือ, See Also: เสนอ, จัดหาให้, จัดให้, Syn. give help, provide, submit

ผู้ใดสามารถปฏิบัติคุณธรรม ๕ ประการนี้ได้ ผู้นั้นชื่อว่า มีเหริน

๑. มีสัมมาคารวะต่อประชาชน ประชาชนก็ไม่ดูหมิ่นเขา
๒. มีน้ำใจเพื่อแผ่อารีต่อประชาชน ประชาชนก็ย่อมมีความรักดีต่อเขา
๓. มีความซื่อสัตย์ต่อประชาชน ประชาชนก็ย่อมมีความเชื่อมั่นในตัวเขา
๔. มีความกระฉับกระเฉงเอาจริงเอาจังต่อหน้าที่ เขาก็ย่อมประสบความสำเร็จที่เป็นประโยชน์
๕. สร้างพระคุณในประชาชน เมื่อจะใช้งานอะไรให้ทำ ประชาชนก็ย่อมทำด้วยความพึงพอใจ

The Five Qualities of Ren (Humanity)"Whoever can practice these five qualities is said to possess Ren (Humanity):“

1. To be respectful to the people (or to approach people with seriousness/reverence). If you are respectful to the people, they will not scorn you.
2. To be generous and kind to the people (or to treat people with liberality). If you are generous to the people, they will be loyal to you.
3. To be honest and trustworthy to the people (or to be sincere). If you are trustworthy to the people, they will have confidence in you.
4. To be active and earnest in your duties (or to be diligent). If you are earnest in your duties, you will achieve beneficial success.
5. To be benevolent toward the people (or to grant them favor) when giving them tasks to perform. When you assign them tasks, the people will carry them out willingly/with satisfaction.

สติปัญญา ความรู้ เหริน และความองอาจ เป็นคุณธรรมอันสูงสุดในได้หล้านี้

“ Conscientiousness or Sincerity” (Zhong) is the positive action aimed at "Humanity" (Ren) and "Righteousness" (Yi).The core principle is: "Do unto others as you would have them do unto you." (This is often referred to as the Golden Rule, and is a key concept in Confucian thought.)Confucius said:"The person of Ren is one who, in seeking to establish himself, also establishes others, and in seeking to attain his goals, also helps others attain theirs. The ability to take one's own feelings as a guide for treating others—that is the method of realizing Ren." (Adapted from Confucius, Analects 6.28)

Unto (อัน'ฑู) prep. แก่, จนกว่า, จนกระทั่ง, จนถึง / แก่, ต่อ, สู่

“Conscientiousness or Sincerity” (Zhong) is the positive action aimed at “Humanity” (Ren) and “Righteousness” (Yi). The core principle is: “Do unto others as you would have them do unto you.” (This is often referred to as the Golden Rule, and is a key concept in Confucian thought.) Confucius said: “The person of Ren is one who, in seeking to establish himself, also establishes others, and in seeking to attain his goals, also helps others attain theirs. The ability to take one's own feelings as a guide for treating others—that is the method of realizing Ren.” (Adapted from Confucius, Analects 6.28)

“ความรู้สึกลึกซึ้งหรือ ความสุจริต” (จ) เป็นการปฏิบัติในแง่บวกที่มุ่งไปสู่
“มนุษยธรรม” (เหริน) และ “ความชอบธรรม” (อ)

หลักสำคัญมีอยู่ว่า “จงปฏิบัติต่อบุคคลอื่นให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้ผู้อื่น
ปฏิบัติต่อท่าน”

“มนุษย์แห่ง เหริน คือบุคคลที่เมื่อต้องการเจริญตนเอง ก็เจริญบุคคลอื่นด้วย
เมื่อต้องการพัฒนาตนเองก็พัฒนาบุคคลอื่น ด้วยการมีความสามารถคำนึงถึง
เพื่อที่จะปฏิบัติต่อบุคคลอื่นให้เหมือนกับตัวเอง นั่นแหละสิ่งที่เรียกว่าการปฏิบัติ
เหริน” (ขงจื้อ 6.28)

ความรู้สึกลึกซึ้งหรือความสุจริต คือการปฏิบัติเชิงบวกที่มุ่งสู่
มนุษยธรรม (เหริน) และความชอบธรรม (อี่) หลักการสำคัญคือ "จง
ปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนที่ท่านอยากให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อท่าน". ขงจื๊อกล่าว
ว่า "มนุษย์แห่งเหริน" คือผู้ที่เมื่อต้องการช่วยเหลือตนเอง ก็จะช่วย
เหลือผู้อื่นด้วย เมื่อต้องการพัฒนาตนเอง ก็จะพัฒนาผู้อื่นด้วย ซึ่ง
เป็นการปฏิบัติที่สามารถคำนึงถึงและกระทำต่อผู้อื่นเหมือนที่ตนเอง
ต้องการ.

"ทางสายกลาง" (Doctrine of the Mean) ในปรัชญาขงจื๊อ

the book The Doctrine of the Mean (Zhong Yong)

“ Serve your father as you would require your son to serve you...
Serve your ruler as you would require your subordinates to serve you...
Serve your elder brother as you would require your younger brother to serve you...
Set an example for your friend as you would require your friend to behave toward you.”

“จงปฏิบัติต่อบิดาของท่านให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้บุตรของท่านปฏิบัติต่อท่าน
... จงปฏิบัติต่อผู้ปกครองของท่าน ให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้ผู้อยู่ใต้ปกครองของท่านปฏิบัติต่อท่าน
... จงปฏิบัติต่อพี่ชายของท่านให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้น้องชายของท่านปฏิบัติต่อท่าน
... จงปฏิบัติเป็นตัวอย่างต่อเพื่อนให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้เพื่อนของท่านปฏิบัติต่อท่าน”

